

Số: **5465** /TB-BNN-VP

Hà Nội, ngày **01 tháng 11 năm 2011**

THÔNG BÁO

Ý kiến kết luận của Thứ trưởng Hồ Xuân Hùng tại Hội thảo “Chính sách tiếp tục hỗ trợ đầu tư phát triển toàn diện, bền vững cho các xã có điểm TĐC và các hộ TĐC trong nhiều năm sau tái định cư - Dự án thủy điện Sơn La”

Ngày 19 tháng 10 năm 2011, tại Hà Nội, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổ chức Hội thảo tiếp thu ý kiến về nội dung Dự thảo “Chính sách đặc thù, tiếp tục hỗ trợ đầu tư phát triển toàn diện, bền vững cho các xã có điểm tái định cư và các hộ tái định cư trong nhiều năm sau tái định cư - Dự án thủy điện Sơn La”, do Thứ trưởng Hồ Xuân Hùng chủ trì.

Tham dự Hội thảo gồm có đại diện: Văn phòng Chính phủ; Ban chỉ đạo Tây bắc; các Bộ: Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư, Công Thương, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Ủy ban dân tộc, Ban chỉ đạo Tây Bắc; Tập đoàn Điện lực Việt Nam; các thành viên Tiểu ban di dân, tái định cư Dự án thủy điện Sơn La; Lãnh đạo UBND các tỉnh Sơn La, Điện Biên, Lai Châu; UBND thị xã Mường Lay, Lãnh đạo Ban quản lý Dự án di dân, tái định cư tỉnh Sơn La, thị xã Mường Lay (tỉnh Điện Biên) và đại diện cơ quan báo chí Trung ương.

Sau khi nghe Trung tâm Quy hoạch và Phát triển nông thôn I (Viện Quy hoạch và Thiết kế nông nghiệp) báo cáo nội dung Dự thảo “Chính sách đặc thù, tiếp tục hỗ trợ đầu tư phát triển toàn diện, bền vững cho các xã có điểm tái định cư và các hộ tái định cư trong nhiều năm sau tái định cư - Dự án thủy điện Sơn La”; ý kiến phát biểu của đại diện: Văn phòng Chính phủ, Tập đoàn Điện lực Việt Nam, các Bộ: Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư, Ban chỉ đạo Tây Bắc; lãnh đạo UBND các tỉnh Sơn La, Điện Biên, Lai Châu và ý kiến phát biểu của các đại biểu tham dự Hội thảo, Thứ trưởng Hồ Xuân Hùng đã kết luận như sau:

1. Những mặt được

Đơn vị tư vấn (Trung tâm Quy hoạch và Phát triển nông thôn I) đã có sự nỗ lực, cố gắng hoàn thành một số nội dung sau:

- Đơn vị tư vấn đã tổ chức triển khai điều tra, khảo sát thu thập số liệu thống kê và thông tin quản lý về công tác di dân, tái định cư Dự án thủy điện Sơn La ở các cơ quan quản lý Trung ương và địa phương và phỏng vấn người dân, cán bộ quản lý tái định cư tại vùng tái định cư trên địa bàn các tỉnh Sơn La, Điện Biên, Lai Châu;

- Tổng hợp, phân tích và xử lý kết quả điều tra; đánh giá sơ bộ kết quả thực hiện chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư Dự án thủy điện Sơn La của các Bộ, ngành Trung ương và địa phương; những khó khăn, tồn tại trong phát triển sản xuất, ổn định đời sống của người dân tái định cư Dự án thủy điện Sơn La; những kết quả và những tồn tại trong việc thực hiện chính sách theo Quyết định số 02/2007/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ;

- Tổ chức hội thảo tại các tỉnh Sơn La, Điện Biên, Lai Châu để tiếp thu ý kiến của các đại biểu về dự thảo Báo cáo "Đề xuất cơ chế, chính sách đặc thù tiếp tục hỗ trợ đầu tư phát triển toàn diện, bền vững cho xã có tái định cư và hộ dân tái định cư trong nhiều năm sau tái định cư Dự án thủy điện Sơn La". Trên cơ sở tiếp thu ý kiến tham gia, góp ý về dự thảo chính sách nêu trên của các địa phương, đơn vị tư vấn cơ bản hoàn thành dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ Quy định về chính sách đặc thù tiếp tục hỗ trợ đầu tư phát triển toàn diện, bền vững cho các xã có tái định cư và hộ dân tái định cư trong nhiều năm sau tái định cư Dự án thủy điện Sơn La;

- Dự thảo báo cáo đề xuất chính sách đặc thù tiếp tục hỗ trợ đầu tư phát triển toàn diện, bền vững cho xã có tái định cư và hộ dân tái định cư trong nhiều năm sau tái định cư Dự án thủy điện Sơn La đã nêu được một số nội dung trọng yếu như: hỗ trợ đầu tư bổ sung đất sản xuất; hỗ trợ sản xuất nông nghiệp hàng hoá; hỗ trợ đào tạo chuyển đổi nghề nghiệp; hỗ trợ phát triển sản xuất; hỗ trợ đầu tư cơ sở hạ tầng; hỗ trợ nguồn vốn và tổ chức thực hiện;

2. Một số tồn tại:

Trung tâm Quy hoạch và Phát triển nông thôn I đã có nhiều cố gắng đạt được kết quả nêu trên, tuy nhiên vẫn còn một số tồn tại sau:

a) Về nội dung dự thảo chính sách:

- Quá trình tổ chức và triển khai thực hiện công tác di dân, tái định cư Dự án thủy điện Sơn La của Đảng và Nhà nước chưa được đề cập, từ công tác chuẩn bị các điều kiện để thực hiện dự án cho đến Nghị quyết số 44/2001/QH10 ngày 29/6/2001..., Nghị quyết số 775/2009/NQ-UBTVQH12 ngày 20/4/2009 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về kết quả giám sát việc thực hiện di dân, tái định cư Dự án thủy điện Sơn La, cho nên đánh giá không đúng thực chất về sự cần thiết phải xây dựng chính sách này;

- Công tác phân tích, đánh giá thực trạng về chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư Dự án thủy điện Sơn La còn sơ sài và chưa phân loại được các khu, điểm tái định cư theo các nhóm khác nhau (gồm: nhóm có các điều kiện chủ yếu để phát triển nông nghiệp; nhóm có các điều kiện chủ yếu để phát triển lâm nghiệp; nhóm có các điều kiện chủ yếu để phát triển phi nông nghiệp và nhóm các điểm tái định cư với các điều kiện chủ yếu để phát triển

kinh tế tổng hợp) và theo các khu vực khác nhau như: tái định cư di ra ngoài huyện (tập trung nông thôn, xen ghép); tái định cư các xã ven hồ (tập trung nông thôn, xen ghép); tái định cư tập trung đô thị;

- Không có bảng số liệu phân tích, đánh giá so sánh các chính sách về bồi thường hỗ trợ và tái định cư đã và đang áp dụng trên địa bàn; chưa có sự phân tích, đánh giá, so sánh Dự án tái định cư trong khuôn khổ trợ giúp kỹ thuật của các tổ chức quốc tế thuộc Dự án thủy điện Sông Bung 4, tỉnh Quảng Nam, do Ngân hàng phát triển châu Á (ADB) đầu tư;

- Đối tượng và phạm vi áp dụng chính sách chưa cụ thể;

- Các loại mô hình sản xuất (tự cung tự cấp, kinh tế hộ, kinh tế trang trại, kinh tế hợp tác...) chưa được đề cập trong báo cáo, trên cơ sở đó đề xuất chính sách cho với phù hợp từng loại mô hình sản xuất;

- Nội dung chính sách chưa cụ thể, manh mún, số liệu đưa ra không có tính thuyết phục cao; một số nội dung chính sách còn trùng với các chính sách hiện hành, không mang tính đột phá nhằm hỗ trợ phát triển sản xuất bền vững, ổn định cuộc sống lâu dài cho người dân mà mới chỉ mang tính chất bổ sung chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư đang áp dụng trên địa bàn các tỉnh Sơn La, Điện Biên, Lai Châu;

- Chưa đánh giá rõ mức độ ảnh hưởng trước mắt và lâu dài của chính sách qui định tại Quyết định số 02/2007/QĐ-TTg ngày 09 tháng 01 năm 2007 của Thủ tướng Chính phủ đối với người dân tái định cư được thụ hưởng; đồng thời, chưa có dự báo kết quả sau khi thực hiện hoàn thành chính sách trên.

b) Về tiến độ thực hiện dự án và đề xuất chính sách: còn chậm so với yêu cầu.

3. Nhiệm vụ tiếp tục hoàn thành chính sách

Đơn vị tư vấn tiếp thu và hoàn chỉnh nội dung Dự thảo chính sách tiếp tục hỗ trợ đầu tư phát triển toàn diện, bền vững cho các xã có tái định cư và hộ dân tái định cư nhiều năm sau tái định cư theo ý kiến tham gia, góp ý bằng văn bản và phát biểu của các đại biểu tham dự Hội thảo, đặc biệt lưu ý một số nội dung sau:

a) Về báo cáo đề xuất cơ chế, chính sách cơ chế, chính sách đặc thù, tiếp tục hỗ trợ đầu tư phát triển toàn diện, bền vững cho xã có điểm tái định cư và hộ tái định cư trong nhiều năm sau tái định cư Dự án di dân, tái định cư thủy điện Sơn La:

- Khái quát được quá trình tổ chức thực hiện công tác di dân tái định cư từ công tác chuẩn bị các điều kiện tổ chức thực hiện dự án đến kết quả thực hiện của các Bộ, ngành Trung ương, địa phương, cũng như những tồn tại trong

quá trình tổ chức thực hiện, trên cơ sở đó nêu lên sự cần thiết phải xây dựng chính sách;

- Mục tiêu: đề xuất chính sách “phát triển toàn diện và bền vững”;

- Đối tượng áp dụng chính sách theo các khu vực khác nhau: tái định cư ra ngoài huyện (tái định cư tập trung nông thôn, tái định cư xen ghép); tái các xã ven hồ hay di dân nội xã (tái định cư tập trung nông thôn, tái định cư xen ghép) và tái định cư đô thị;

- Đánh giá tình hình thực hiện chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư Dự án di dân, tái định cư thủy điện Sơn La:

+ Cập nhật kết quả thực hiện đến thời điểm hiện nay của các Bộ, ngành Trung ương, địa phương; phân tích, đánh giá kết quả thực hiện (mặt được, mặt còn tồn tại và nguyên nhân tồn tại);

+ Tổng hợp bảng số liệu các chính sách về bồi thường hỗ trợ và tái định cư của các dự án khác đã và đang áp dụng trên địa bàn so sánh với chính sách đang áp dụng cho Dự án di dân, tái định cư thủy điện Sơn La (nêu được ưu, nhược điểm);

+ Tổng hợp, phân loại các khu, điểm tái định cư theo các nhóm đối tượng từ đó xây dựng chính sách cụ thể cho phù hợp với từng nhóm đối tượng và từng mô hình sản xuất cụ thể (kinh tế hộ, kinh tế trang trại, kinh tế hợp tác, sản xuất hàng hoá...);

+ Phân tích, đánh giá sự ảnh hưởng của chính sách trên đến sự phát triển kinh tế - xã hội vùng tái định cư, từ đó đề xuất các chính sách đặc thù, đặc biệt là chính sách về sản xuất nông nghiệp theo hướng phát triển sản xuất hàng hoá phù hợp với điều kiện thực tế của từng địa phương, nhằm phát triển bền vững và lâu dài cả về vật chất và tinh thần cho người dân tái định cư;

- Dự báo các lợi thế và bất lợi về: kinh tế, văn hóa, huy động nguồn lực... của từng vùng tái định cư sau khi hoàn thành toàn bộ Dự án di dân, tái định cư thủy điện Sơn La.

- Đề xuất chính sách tiếp tục đầu tư phát triển toàn diện, bền vững:

+ Xây dựng chính sách mang tính đột phá, nhằm phát triển bền sản xuất bền vững và ổn định cuộc sống lâu dài cho người dân vùng tái định cư Dự án thủy điện Sơn La;

+ Chính sách phù hợp với từng nhóm đối tượng: di chuyển ngoài huyện (tái định cư tập trung nông thôn, xen ghép), di chuyển nội xã (tái định cư tập trung nông thôn, xen ghép) và tái định cư đô thị; chính sách phù hợp với từng mô hình sản xuất cụ thể (kinh tế hộ, kinh tế trang trại, kinh tế hợp tác, sản xuất hàng hoá...);

+ Nguồn vốn thực hiện chính sách mang tính khả thi như trích từ thuế tài nguyên nước, giá bán điện; các chương trình, dự án lồng ghép trên địa bàn; vốn đóng góp của các doanh nghiệp...; dự kiến tổng nguồn vốn để thực hiện chính sách, đồng thời tham khảo hình sách hậu tái định cư của một số nước trong khu vực để xây dựng nguồn vốn và tổ chức thực hiện chính sách phát triển toàn diện, bền vững sau tái định cư với tính khả thi cao;

+ Thời gian thực hiện chính sách, phân thành 2 giai đoạn: giai đoạn chuyển tiếp từ chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư đến giai đoạn thực hiện chính sách phát triển bền vững, thời gian từ năm 2013 đến năm 2015; giai đoạn tiếp theo sau năm 2015; tương ứng với từng giai đoạn phát triển là các chính sách tương ứng.

b) Về nội dung dự thảo Quyết định: trên cơ sở hoàn chỉnh các nội dung báo cáo đề xuất để hoàn chỉnh nội dung dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về Quy định chính sách đặc thù tiếp tục hỗ trợ đầu tư phát triển toàn diện, bền vững cho các xã có điểm tái định cư và các hộ dân tái định cư trong nhiều năm sau tái định cư - Dự án thủy điện Sơn La.

Đơn vị tư vấn khẩn trương hoàn thành các nội dung trên trước ngày 15 tháng 11 năm 2011 để gửi và xin ý kiến các Bộ ngành Trung ương và các địa phương có liên quan trước khi Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổng hợp gửi Bộ Tư pháp thẩm định và trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Bộ trưởng Cao Đức Phát (b/c);
- Văn phòng Chính phủ;
- Trung tâm Quy hoạch & PTNT I (đề t/h);
- Cục Kinh tế hợp tác & PTNT;
- Lưu: VT, KTHT.

**TL. BỘ TRƯỞNG
CHÁNH VĂN PHÒNG**

Nguyễn Minh Nhận